

Ació

SETMANARI DE POLÍTICA ART I LITERATURA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ

Carrer d'en Prim, 87

PREUS

Número solt. 0'15 ptes.

Trimestre . . . 2'00 »

A fora 2'50 »

No s'admeten originals sense signatura. — De tots els originals en són únicament responsables llurs autors

Any II (segona època)

Granollers, 6 de Desembre de 1931

Número 21

Una errada incomprensible

Fugim avui del restret espai en que es desenrotlla la nostra existència, per aixecar el nostre esguard vers horitzons més espaiosos dominant la humanitat, i ens sentirem més homes amb aquest espiritual contacte i es refermaran els lligams de germanor que ens uneixen per la condició, puix tots som homes. Hi ha qui s'eludeix d'aquest espectacle perquè en la seva ignorància no ha pensat mai que existeixen regions al seu entorn poblades per individus com ell; no viu més que materialment defugint tot contacte amb el món aliè a la seva coneixença: és el cas del salvatge; i també qui es capfica únicament en les teories d'un sector determinat per proclamar infal·liblement doctrines que un criteri liberal rebutja, tot pensant posseir l'exclusiu dret en aital terreny: és el cas de l'ignorant civilitzat; la cultura, doncs, en aquest ample sentit, és necessària no solament a l'infant, sinó a l'adult i al vell.

Un adagi filosòfic antic diu: «Errare humanum est», ço que significa que errar és la condició de l'home; l'experiència ens ho confirma clarament. Erra el polític en certs punts; erra el filòsof en l'investigació d'una nova teoria; erren el savi i l'ignorant. Però dins del camp científic, de les errades sorgeixen les controvèrsies i de la discussió en surt la llum: l'exemple famós de Galileo ens ho demostra; l'errada en aquest punt és profitosa.

Però en terreny social, l'aspecte és tot diferent. Per tot arreu la llibertat sofreix atropells indignes per part dels qui més fan parada de liberalisme. On cal cercar el mal inicial? Una doctrina social no pot ésser en cap manera l'herència d'un determinat sector polític, arreballador de la consciència d'incautes ciutadans. El liberalisme, com a doctrina social, admet en el seu si tots els individus de qualque secta i condició: és un patrimoni de l'humanitat. Però les conveniències pròpies dels dirigents el barregen amb la política i esdevé un sistema exclusiu, amb pretensions àdhuc d'exercir el poder coercitiu única missió de l'autoritat, sense entendre, pobre gent! que la seva errada és incomprensible. El control de l'autoritat l'excloueixen dels seus actes puix tothom és lliure d'exposar en públic les seves doctrines. Per què, doncs, aquestes protestes, quan els contraris volen aplicar llurs doctrines llibertadores? En què quedem, som o no som liberals?

Aquest espectacle es veu gairebé per tot el món, però molt més en els indrets que careixen de cultura social: el mal reposa, doncs, en l'ignorància i en el desvirtuament d'una doctrina feta per tots. La controvèrsia i l'impugnació, no són antiliberals, en el límit de la correcció, puix els fets i els actes són susceptibles de crítica, però per exercir aquesta cal conèixer els seus principis: un concepte es combat per altre concepte explicat i contrari. Un escrit no s'aprecia, per exemple, amb una paraula més o menys grollera. Tots els que ens sentim una mica liberals, al llegir certes columnes de la premsa, ens ofenen els crítics d'ocasió, amb més estil que qualque literat, però amb una exempció deplorable d'arguments... L'errada més gran d'aquests, és la de no comprendre que erren. — WERTIK.

Canvis de nom

Un periodista francès des d'un dels millors diaris parisencs, demanava temps enrera que el Govern d'aquell país dictés una llei impedit canviar el nom de tots els carrers que l'han portat durant més de cent anys. El periodista en qüestió,

al·legava els canvis que l'Ajuntament de París feia tot sovint i es queixava que no es tingués més respecte als vells carrers. És molt probable que l'al·ludit periodista no conegués tots els capriciosos canvis de nom que d'uns anys ençà han anat fent els Ajuntaments espanyols, perquè segurament els hauria presentat com uns models dintre el gènere.

A Granollers, naturalment, per no

ésser menys, també hem tingut durant uns quants anys la corresponent tongada metamòrfica. Durant la Dictadura es cometeren algunes barrabassades que ja han estat prou comentades perquè ara les repetim; però actualment en ple període restaurador, potser per inconsciència, o el que sigui, s'ha fet algun canvi que molts no considerem prou encertat. Es tracta sobretot de la transposició o seccionament del vell carrer de Corró, un dels més típics de Granollers i de gran importància etnogràfica i naturalment també històrica.

Nosaltres tenim tots els respectes pel nom de Francesc Layret que ha estat el nom que ara ha ocupat la part baixa del carrer de Corró. Únicament que per honorar un nom, sigui qui sigui, no hi ha cap necessitat de trasplantar-ne un altre encara que no sigui cap nom personal; perquè si bé no és cap personatge el carrer de Corró, té al seu favor quatre segles de permanència, que ja es quelcom que es pot respectar. Si fos una cosa absolutament necessària que no hi hagués altre remei que adoptar-la si no es volgués caure en una ingràtitud, quasi bé diríem que l'interès històric o etnogràfic podria sacrificar-se. Però havent-hi tants carrers amb noms que, si no fos paradoxal diríem que són anònims, no veiem la causa que és tingués de seccionar al carrer de Corró.

Es molt probable però, que els regidors, o la major part dels regidors, cregués que els carrers susceptibles de canvi onomàtic no fossin prou importants per a l'home que es volia honorar. Fa suposar-ho encara més el fet que una setmana abans de l'acord que comentem s'hagués acordat donar aquest nom a un altre dels carrers relativament nous que tenim a Granollers. Però això no és més que un error de perspectiva que sofrim tots plegats. Al volguer canviar un nom, en lloc de determinar els millors carrers que tenim, caldria observar només quins són els que es podrien canviar: el sol fet d'acordar posar el nom d'una persona a un carrer, qualsevol que sigui, ja és un honor autèntic que s'acredita per si sol. Per vestir a un, no és lògic despullar un altre, si no es prova que mereixi aquest tractament de menyspreu.

Tanmateix se nbla que els regidors